עוברת לסונה. החיים החדשים של כוכבת כלבוטק נטלי
צילום: דנה קופל

זוכרים את ה"חתול גרגרני שמן במיוחד" מתחקיר כלבוטק? מדובר בחתולה חביבה שהצליחה למצוא מאז בית חם שבו היא מגדלת את גוריה (כן, היא הייתה שמנה בגלל ההיריון). גורל שונה בתכלית צפוי ליתר חתולי מפעלי המזון בארץ: בעקבות התחקיר התעוררה בהלת חתולים כלל ארצית, לוכדי החתולים בקושי עומדים בעומס, ועשרות בעלי שפם מוצאים את עצמם בשקית שחורה בדרך לפח האשפה

חתול בשק שחור

ניר גונסז'

גרילה של נטלי, כוכבת תחקיר חתולי טיב טעם של "כלבוטק", אמור היה להיות כגורל יתר שרי תפיה לתגיגות הבשר שנתפסו במפעל שבעמק חפר. היא אמורה הייתה לנטוע אחר כבוד למתקן של צער בעלי חיים בתל אביב באריכתם של לוכדי החתולים מחברת "מגן לחתול", לראות את כל תשע נשמותיה חולפות לנגד עיניה בקצב של צג משאבה בתחנת דלק, ולהירדם לנצח. לאחר מותה, גופה ספג הרעל אמור היה להיזרק לתוך שקית שחורה ומשם לפחי אשפה גדולים.

אבל משהו קרה בדרך – משהו שלא היה קורה אלמלא התיה נטלי סלב בהתהוות ואלמלא אותו "חתול גרגרני שמן במיוחד", בקול הבס הרפי גינתי העמוק. "ראיתי שהיא בהיריון ופשוט לא יכולתי להעביר אותה למתקן של צער בעלי חיים", אומרת בעמה בלו מחברת מגן לחתול. "אחר כך הבנתי שזאת החתולה מכלבוטק. אני יודעת שהצלתי אותה ממות כמעט בטוח, למרות שעל פי הנוהל היה אסור לי".

חייה החדשים של נטלי, אי שם בישוב שקט במרכז הארץ, נראים עכשיו טובים מאי פעם. שלוש פעמים ביום היא מתייצבת בתחנת האכלה שהקיבוץ עבורה אחת מחובבות החתולים ביישוב וזוכה לארוחת חשל רשונות של חזה עוף עם תוספת מגוונות. יש לה חברים חדשים. ילדים חביבים וזורקים לה מעת לעת במבה ומיני חטיפים, ומכיוון שהם נמצאים בסביבת מגורים שקטה ניתן להניח שגם לגוריה, שהגיחו לאוויר העולם שבועיים לאחר לכידתה, יהיה מספיק זמן כדי לחשב את קיצם לאחור.

"כולם בלחץ"

לסיפור הספק משעשע הזה יש ען רציני יותר: מאז תחקיר כלבוטק ההוא, אחזה במרינה מה שאפשר להגדיר בזהירות כ"בהלת חתולים". מצד אחד מזעיקים מוסדות רבים – בעיקר רשתות שיווק ובתי מזון – לוכדי חתולים השכם והערב, ומצד שני הם חוששים שהזעקת לוכדי החתולים תגלה לתקשורת, ושמן ייקשר ל"נגע" החתרנים.

"מאז שידור התחקיר של רפי גינת כולם נכנסו לדחף", אומרת בלו מ"מגן לחתול". "כולם מבקשים שנגיע תוך דקות והלחץ הוא אדיר. גם לפני כן היינו עסוקים, אבל עכשיו אנחנו פשוט מוצפים בקריאות".

איזה גופים מזעיקים אתכם?

"מאיפה לא הוצאנו חתולים? מחדרי אשפוז, מפסי יצור, ממטבחים של מלונות וממסעדות. בקיצור, מכל מקום שיש בו מזון זמין. לא מזמן הזמינו אותנו בבהילות אפילו לבור שבקריה. היה שם סיפור של תחולה שהמליטה ולא אישפרה לקצין הבכיר ליישום למשרד שלו".

מה הפרוצדורה? יש לך אישור ללכוד חתו־לים על סמך קריאה טלפונית?

"לא, ממש לא. אני לא יוצאת מהבית לפני שאני מקבלת אישור מוטרינר רשות לביצוע הלכידה. אנחנו עושים הכול בדרך ההומאנית ביותר, ולמרות זאת ישנן אגודות שפועלות נגדנו. לדעתן, אין לגעת בחתולים בשום מקרה".

לאחר שהם נלכדים, מוערבים כמעט 90 אחוז מהחתולים לתחנת צער בעלי חיים, וגם שם מר־רגשת בימים אלה עלייה חדה במספרי החתולים שמגיעים, בעיקר מרשתות ומפעלי מזון. "מאז התחקיר של כלבוטק כולם פשוט בלחץ", אומר גדי ויסנר, דובר צער בעלי חיים בישראל. "הס־לפון שלי לא מפסיק לצלצל וכמעט תמיד מדובר במפעלי מזון. הנה לדוגמה, לפני כמה דקות דיבר איתי וטרינר של עירייה גדולה שבתחומה יש כמה מפעלי מזון מהמוכרים והגדולים בארץ, וסיפר לי על פאניקה אמיתית של מנהלי המפעלים".

"רוב האנשים לא יודעים", מסביר וטרינר של אחת הרשויות המקומיות הגדולות בארץ, "אבל בישראל יש צורך באישור מיוחד כדי להעביר חתול ממקום למקום. רובנו בוחרים לעבור עם 'מגן לחתול' כי הם יגטו לצמצם את סבלו של החתול עד כמה שרק אפשר".

עד כמה באמת יש ברגע בהלת חתולים בקרב מנהלי מפעלי המזון?

"הפאניקה היום אדירה. עד לא מזמן, כשמי־שהו ראה חתול אף אחד לא התרגש מזה. עכשיו כולם בלחץ לתפוס אותו לפני שיבוא צלם ויתפוס אותו".

סלקציה קפדנית

איך בדיוק מתבצעת לכידת החתולים? באותו אופן שבו לוכדים עכברים: מלכודת עם מזון שסוגרת דלת על החתול לאחר שזה מתפ־תה להיכנס פנימה, ולא נפתחת יותר. "לפעמים אנחנו מניחים מלכודת אחת ולפעמים למעלה מעשה תלוי באופי התלונות של המזמין", מסביר בלו ממגן לחתול. "אחרי שלכדנו, ולא משנה באיזו שעה של היממה מדובר, אנחנו נו־סעים ישר לצער בעלי חיים בתל אביב ומוסרים להם את החתולים ואת איש־ר הוטרינר".

כולם מוערבים לצער בעלי חיים?

"אם לוכדים חתול שברור שנגטש על ידי משפחה אי הלך לאיבוד והוא בריא ויפה, נעשה הכול כדי למצוא לו מחסה או שנמסור אותו לאנשים שמטפלים בחתולים דרך קבע, ממש כמו שעשינו עם נטלי. מקרה אחר, להבדיל, הוא מקרה שבו אנחנו לוכדים חתול במצב פיזי ירוד – כזה שנפצע ומכמונת יצור, ממנועים ויכוצא בזה. במקרה כזה, כבר מהדרך נצלצל לרופאה הווטרינרית של צער בעלי חיים ונבקש ממנה להתכונן להרדמה".

לא קשה לך עם זה?

"הרבה פעמים עדיף לחתול, עם כל הצער, שיגיע לצער בעלי חיים. חיי הרחוב הם מרבית החתולים קשים ואכזריים. הם נרדסים, נפצעים, עוברים התעללויות, נלכדים ונמחצים במנועים של מכוניות או במכונות דחיסה של פסולת שנמצאות במפעלי מזון. לצערי, חלק גדול מהחתולים שלכדנו בטיב טעם היו במצב פיזי נורא. הערבנו אותם לצער בעלי חיים".

מה עובר על החתולים לאחר שהם נפרדים ממקורות המזון שלהם, כמו במקרה חתולי טיב טעם, ומובאים למתקן של צער בעלי חיים? הם עוברים מיון קפדני, אבל רובם כמולם מוצאים את עצמם לבסוף בשקיות שחורות בדרך לפ־חי האשפה (שמפונים, כמו כל זבל רגיל, על ידי העיירייה). "חתולים שלא נראים לנו ברי אימוץ נשארים להסגר של 48 שעות, ואז הם מורדמים", אומר ויטנר, דובר צער בעלי חיים. "אלו שנראים לנו ברי אימוץ נשארים בכלובים למשך מספר שבועות, בהם אנחנו עושים הכול כדי למצוא להם בית. אם לא הצלחנו, גם הם מומתים.

"רוב החתולים שאנחנו מקבלים ממילא במ־צב בריאותי גרוע. חלקם קטועי גפיים, חלקם קטועי זנב או שהם בעלי עמוד שדרה מרוסק. זה קורה כשהם באים במגע עם מלגות במפעלים, טרקטורים וכל מיני פחי אשפה משוכללים. עובדי מפעלי המזון נלחמים בהם, ובמלחמה כמו במלחמה, יש פצועים. יש גם כאלו שמגיעים עם כוויות בכל הגוף כתוצאה ממגע עם חומרים כימיים. ברור שישנם כאלו שהם במצב פיזי טוב, אבל הם בודדים. החתולים שאינם פצועים לרוב מגיעים חולים. חלק מהם חולים ב'איידס חתולים', שזה אמנם לא מדבק מבחינת בני האדם אבל נוראי מבחינת החתולים".

מה אתם עושים עם החתולים האלה?

"חתול שמגיע במצב רע אנחנו ממיתים מיד. זו ממש המתת חסד. הם סובלים. אין לי שום יסוריי מצפון בעניין. עדיף שהחתול יומת כאן בצורה הומאנית, ללא סבל, מאשר שיחיה חיי חרפה וסבל ברחובות. מה שכן, בישראל כמעט ואין אימוצים של חתולים מהאגודות, ומכין כל האגודות לגו יש את אחוזי האימוץ הגבוהים ביותר".

מה עלה בגורל חתולי טיב טעם שהגיעו אליכם?

"סביר להניח שגורלם דומה לגורל של יתר החתולים שמגיעים אלינו". ■

מגן לחתול

החתולים פה כי הבאנו אותם. וטוב שהבאנו אותם, הם יצורים מלבבים. והם התרבו כי הסרנו אחריות, והם מתגנבים לכל מקום שיש בו אוכל כי הם, נו, מה המילה הלא הומאנית מה עובר עלינו

מאיפה בדיוק הגיעו החתולים האלה שמאיימים פתאום על סלע קיומנו? מהיכן? מי הביא אותם, מי זרק אותם לרחוב כשגילה שגוש הפרווה החמוד־ גם עושה קקי? ומי מנסה עכשיו לנקות אותם מה־רחובות על ידי המתה הומאנית? המתה הומאנית, בעברית, היא הוצאה להורג באופן שיפגע מעט ככל האפשר בחרשי הטוסר האסתטיים שלנו.

מפעל אחד החזיק בשר במקום שבו יש לה־תולים גישה. החתולים נגשו, כלבוטק תפס אותם על הם. החתולים (למעט נטלי כי המזל) הוצאו להורג. עכשיו כל הוובב־דרמות משועמם שרואה חתול ליד בית חולים מייד מזעיק את הרשויות לפני שתהיה פה מגיפה שתמחק 60 שנות הישרדות עיקשת.

הרבה מאור חתולים עברו בחיים שלי, ואני מאור מקווה שלא פחות עוד יעברו. חלקם ישנו איתי, לייקקו את פניי (זה כמו טיפול פילינג במכון יופי, רק בלי הכימיקלים), המליטו בתוך ארון הב־גדים שלי. כשהבן שלי היה בגיל זחילה היו בחצר שלי 13 חתולים. הוא היה זוחל איתם, נלחם איתם על ה"קאט צ'אר" ליד, בשביל הבן שלי רק תוצרת חוקון, נרדם איתם. אני וזקף לזכות התקופה הזאת לא מעט מהחוסן הנופני שלו. חתולים הם אחת החיות הכי בריאות שראיתי. גם כשהם נפצעים או חולים, יש להם יכולת על־טבעית כמעט לרפא את עצמם. מה שבטוח – הם לא חברות טרוריסטים ביולוגיים.

אה, ואפרופו: מי אתם חושבים יתפוס את מקומם של החתולים אחרי שהם יעלמו? לא רק עכברושים. גם נחשים וגם ג'וקים – ואם נדמה לכם שיש בעולם יותר מדי ג'וקים, חכו ותראו כמה ג'וקים יהיו בעולם ללא חתולים. שיהיה בהצלחה עם שירותיהם של "מגן לעכברוש" ו"מגן למקק".

החתולים פה כי הבאנו אותם. וטוב שהבאנו אותם, הם יצורים מלבבים. והם התרבו כי הוסרנו אחריות, והם מתגנבים לכל מקום שיש בו אוכל כי הם, נו, מה המילה הלא הומאנית

מפעל אחד החזיק בשר במקום שבו יש לחתולים גישה. עכשיו כל חובב־דרמות משועמם שרואה חתול ליד בית חולים מייד מזעיק את הרשויות לפני שתהיה פה מגיפה שתמחק 60 שנות הישרדות עיקשת

הזאת – גזועים ברעב. והם מגיעים לתקרה מעל מיטתו של מאושפז לא בגלל שהם זוממים לדרוק לו לאינפוזיה, אלא כי הם מחפשים מקלט לישון בו. אז אפשר כמובן לחשוב איך מחסלים את כולם (הומאנית אבל גם יראלית). אם זה יעבוד, נוכל ליישם את זה בהמשך על הומלסים שמתגנבים ואוכלים ממקורות לא־לוהים ובטח הם גם מעבירים מחלות. או לפחות חוטפים מחלות, שזה מספיק גרוע.

אבל אפשר חלילה, גם לנסות לפתור את זה בדרך שיושבת טוב יותר על המוסר. "הומאניזם", קורם כל, חתולים הם לא זאב דוזנשטיין, אין להם אמצעים מתוחכמים או אלימים במיוחד. דואגים פתח – נבנסים. אז תסגרו במחילה את הפתח. שנית, העיקור והסירוס של חתולי רחוב צריך להיות אינטרס של הגורמים שמזמינים כרגע את "מזרק לחתול". חברה כמו "טיב טעם" יכולה להפוך ליקירת הציבור רילדיו אם, נניח, תקצה את שאריות הבשר שלה (שאותן היא כמובן לא מת־בלת ומוכרת מחדש) לחתולים מוכי גורל, תפריש מס סמוים לעיקור וסירוס, ותעמוד מאחורי מקמפין ארצי לעיקור ולהאכלת חתולי רחוב. נטלי יכולה לעשות להם את הקמפיין.

גבי ניצן

בדרך כל חתול

גדי ויטנר, דובר צער בעלי חיים:
"מאז התחקיר כולם פשוט בלחץ. הטלפון שלי לא מפסיק לצלצל וכמעט תמיד מדובר במפעלי מזון. עכשיו דיבר איתי וטרינר של עירייה גדולה וסיפר לי על פאניקה אמיתית"

נעמה בלו, לוכדת חתולים:
"מאיפה לא הוצאנו חתולים? מחדרי אשפוז, מפסי יצור וממטבחים של מלונות. בקיצור, מכל מקום שיש בו מזון זמין. לא מזמן הזמינו אותנו בבהילות אפילו לבור שבקריה"

לחתול שלום

מה עלה בגורל החתול שצולם לפני שבוע סועד במזמון הכנסת?

אחד המקומות שבהם צולם לאחרונה חתול סועד להנאתו היה בכיכר מטבח מזנון הכנסת. בעקבות פרסום התמונות פנתה מזכירות הכנסת לעיריית ירושלים בבקשה שתטפל ב"מפגע", ווו שלחה לבית המחוקקים הישראלי את התבריון העירוני כדי שילכוד את הכוכב הטל־וויזיוני התורן.

לא ברור עד כמה מיומן אותו תב־רואן, אבל מדובר בעיירית ירושלים נמסר שהאיש עזב את המקום בידיים ריקות.